

TARTU VEERIKU KOOLI ÕPPEKAVA

I peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

(1) Tartu Veeriku Kooli õppekava on koostatud Vabariigi Valitsuse 06.01.2011.a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava” alusel. Kool on ajakohastanud oma õppekava 1.09.2014.a jõustunud riikliku õppekava uue redaktsiooni alusel. Õppekava on Veeriku kooli õppe-ja kasvatustegevuse alusdokument.

(2) Veeriku kooli õppekava koostamisel on lähtutud kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

(3) Kooli õppekava koostamise ja arendamise eest vastutab kooli õppekava arendamise töörühm. Õppekava kinnitab kooli direktor.

(4) Veeriku kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad.

(5) Veeriku kooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) õppe- ja kasvatusesmärgid, kooli väärtused ja eripära;
- 2) tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti, õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused;
- 3) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused;
- 4) õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekäigud jmt;
- 5) õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus
- 6) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted; tugiteenuste rakendamise kord
- 7) karjääriteenuste korraldus;
- 8) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- 9) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- 10) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

(6) Ainekavad on esitatud klassiti (kättesaadavad õpetajatele kooli serveri õppekavade kaustas).

II peatükk ÜLDOSA

§ 2. Põhihariduse alusväärtused

(1) Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

(2) Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

(3) Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses“, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldnimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

Tipuväärtustena on kool sõnastanud järgmised väärtused:

Isamaalisus – oma rahva, maa ja kultuuri tundmine ning austamine, seotus kodukohaga ja selle väärtustamine; oma juurte teadvustamine; teistest kultuuridest pärit isikute (laste) aktsepteerimine ja nende toetamine.

Ühtekuuluvustunne – usaldusväärsus, vastutustunne, järjepidevus, initsiatiivi ülesnäitamine, lugupidav käitumine teiste inimeste suhtes, koostöö kodu ja kooli vahel, kooli traditsioonide hoidmine ja arendamine, oma kooli tunde kasvatamine.

Õpivalmidus – õpioskuste omandamine, uudsete vahendite ja meetodite kasutamine, teadmiste austamine ja hindamine, töömotivatsiooni tõstmine ja hoidmine, mitmekülgse arengu/arendamise toetamine.

Koolirõõm – füüsiline ja vaimne tervis ning heaolu, meeldiv töökeskkond, heade suhete hindamine, heatahtlikkus, hoolivus, sõbralikkus, positiivne ellusuhtumine, adekvaatne enesehinnang.

(4) Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

§ 3. Põhikooli sihiseade

(1) Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

(2) Koolis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

(3) Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

(4) Kool kindlustab põhiliste väärtushoiakute kujunemise. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

(5) Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

(6) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

(7) Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

§ 4. Pädevused

(1) Kooli õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja kooliastmepädevusteks.

(2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülelised pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

(3) Üldpädevused ja nende kujundamine

1) Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt.

Pädevust kujundatakse:

- kooli kodukorra;
- klassijuhatajatundide;
- arenguestluste;
- ühisürituste (sh rahvakalendri tähtpäevade tähistamine);
- huvitegevuse;
- õppekäikude;
- ainevaldkonnapõhiste ja aineüleste projektide;
- traditsiooniliste aktuste (1.september, kooli aastapäev, vabariigi sünnipäev, emakeelepäev, lõpuaktus);
- tervist edendavate ürituste (kooli olümpiamängud, liikumispidu, spordipäevad);
- loomekonkurssidel osalemise;
- ainetundide;
- igapäevaste elusituatsioonide lahendamise kaudu.

2) Sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktseptida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Pädevust kujundatakse:

- ainetundides;
- klassijuhatajatundides;
- arenguestluste käigus;
- ühisüritustel (sh rahvakalendri tähtpäevade tähistamine);
- huvitegevuse;
- õppekäikude;
- traditsiooniliste aktuste;
- tervist edendavate ürituste ja
- kooli kodukorra kaudu;
- meeskonnatöö oskuste kujundamise kaudu võistlussituatsioonis ja igapäevastes tegevustes.

3) Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme.

Pädevust kujundatakse:

- klassi ühisüritustel;
- huvitegevuses (ühisüritused, huviringid);
- karjääriõppes;
- ainetundides;
- kooli traditsioonide kaudu (aktused, ühisüritused);
- aineolümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel osalemisega;
- õpilasorganisatsiooni, õpilasesinduse, õpilaste kaasamisega otsustusprotsessidesse;
- tugiteenuste kasutamise võimaluse kaudu (sotsiaalpedagoogi, psühholoogi abi);
- projektõppes;
- loovtöid juhendades;
- tervist edendavatel üritustel.

4) Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust.

Pädevust kujundatakse:

- kogu õppeprotsessis nii koolis kui väljaspool seda;
- pingutust nõudvate ülesannete planeerimise;
- koolisiseste ja kooliväliste projektide;
- edasiõppe planeerimine;
- vajadusel kooli tugisüsteemi kaudu;
- aineolümpiaadideks, konkurssideks valmistudes.

5) Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.

Pädevust kujundatakse:

- kogu õppeprotsessis (individuaalne ja meeskonnatöö);
- kooli ühisüritustel;
- erinevatel olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel;
- läbi kõikide õppeainete korrektset õigekirja tähtsustades ;
- kooli kodukorra järgimist väärtustades.

6) Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

Pädevust kujundatakse:

- kogu õppeprotsessis nii koolis kui kodus antavate õpiülesannete;
- ringitöö;
- kooli traditsioonide (matkapäev, looduslaagrid);
- õppekäikude ja
- koolituste kaudu.

7) Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärgid ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

Pädevust kujundatakse:

- loov- ja rühmatööde;
- õpilasesinduse;
- huviringide tegevuse;
- klassivälise ürituste;
- klassijuhatajatundide ja
- õpilasfirma kaudu.

8) Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Pädevust kujundatakse:

- loov- ja rühmatööde;
- kogu õppeprotsessis nii koolis kui kodus antavate õpiülesannete;
- tunniplaanivälise koolituste ja loengute (sh ennetustegevus);
- ringitöö;
- erinevatel olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel osalemise ja
- VOSK-i võimaluste kasutamise kaudu.

(4) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja koolivälise tegevuse.

(5) Kooli õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsained;
- 6) kunstained;
- 7) tehnoloogia;
- 8) kehaline kasvatus.

(6) Ainekavades esitatakse klassiti õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, nende saavutatuse kohta antakse õpilasele tagasisidet.

§ 5. Õppimise käsitlus

(1) Kooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õpikeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õpikeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslaste ja ennat hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

(2) Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õpikeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

(3) Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärasest soovist enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

(4) Õpet kavandades ja ellu viies:

- 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervises seisundit, huvi ja kogemusi;
- 2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- 4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- 6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- 7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
- 8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutusastemega õppida, arvestades sealjuures igäühe individuaalsust.

(5) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

(6) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrares erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

§ 6. Õpikeskkond

(1) Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

(2) Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

(3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;

- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 12) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

(4) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool järgmist:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

(5) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.

§ 7. I kooliastmes taotletavad pädevused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastuste, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälendada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;

- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.

§ 8. Õppe ja kasvatus rõhuasetused I kooliastmes

(1) Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatus põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- 7) erivõimete märkamisele.

(2) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

(3) Õppetöö korraldamise eesmärgiks on üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

§ 9. II kooliastme pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiskonna norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

§ 10. Õppe ja kasvatuses rõhuasetused II kooliastmes

(1) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmises- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(2) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

§ 11. III kooliastme pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

§ 12. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;

- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

§ 13. Kohustuslikud ja valikõppeained

- (1) Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:
 - 1) keel ja kirjandus: eesti keel ja kirjandus;
 - 2) võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel;
 - 3) matemaatika: matemaatika;
 - 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia;
 - 5) sotsiaalsed: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus;
 - 6) kunstained: muusika, kunst;
 - 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus;
 - 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus.

Kooli ainekavad on avalikustatud kooli kodulehel.

- (2) A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt 1. klassist. B-võõrkeelena õpitakse vene või saksa keelt: inglise keele süvarühm alates 4. klassist, tavarühm alates 6. klassist.

Kool võimaldab soovijatele C-võõrkeelena saksa keele õpet õppekavavälise ringitunnina alates III kooliastmest.

- (3) Eesti keelt õpetatakse tasemerühmades alates 6. klassist, matemaatikat alates 7. klassist.

§ 14. Tunnijaotusplaani õppeainete ja aastati

Põhikool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus.

Koolis on kaks õppesuunda: inglise keel ja looduse- ning keskkonnaõpe. Õppesuundadesse jagatakse õpilased 2. klassi lõpus tehtavate keele- võimekuse tööde põhjal. Töid ei hinnata ega arvestata trimestri- ega aastahinnangute kujundamisel.

Aine süvendatud õpetamine toimub nii lisatundide kui õpilaste individuaalsete võimete ja huvide arvestamise kaudu. Sellega kaasnevad riiklikus õppekavas esitatud õpitulemustele ja õppesisule täiendavad õpitulemused ja õppesisu, mis on fikseeritud ainekavades.

Tunnijaotusplaan

Õppeaine	1.	2.	3.		I KA	4.		5.		6.		II KA	7.		8.		9.		III KA
			S	T		S	T	S	T	S	T		S	T	S	T			
Üldõpetus	14	14	16	16	44														
eesti keel						5	5	3	3	3	3	11	2	2	2	2	2	2	6
kirjandus					0			2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	6
A- võõrkeel	2	3	4	4	9	5	5	5	4	4	4	14 (13)	5	3	4	3	4	3	13 (9)
B - võõrkeel						2		2		3	3	7 (3)	3	3	3	3	3	3	9
matemaatika						4	4	5	5	5	5	14	5	5	4	4	4	4	13
loodusõpetus						2	2	2	2	3	3	7	2	2					2
geograafia					0							0	1	1	2	2	2	2	5
bioloogia					0							0	1	1	2	2	2	2	5
keemia					0							0			2	3	2	2	4
füüsika					0							0			2	2	2	3	4
ajalugu					0			1	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2	6
inimeseõpetus								1	1	1	1	2	1	1	1	1			2
ühiskonnaõpetus					0					1	1	1					2	2	2
muusika	2	2	2	2	6	2	2	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	1	3
kunst					0	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	3
käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus					0	1	1	2	2	2	2	5	2	2	2	2	1	1	5
kunst ja tööõpetus												0							0
kehaline kasvatus	2	3	3	3	8	3	3	3	3	2	2	8	2	2	2	2	2	2	6
informaatika		1			1		1					0		1					0
Maksimaalne nädalakoormus	20	23	25			25 / 24		28 25		30			30 (29)		32/ 31		32/ 31		

S – inglise keele süvaõpe , T – võõrkeele tavarühm

§ 15. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht

- (1) Liikluskasvatus on kooli õppe- ja kasvatusgevuse kohustuslik osa, mille käigus lapsed omandavad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks.
- (2) I kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.
- (3) II ja III kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.
- (4) Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse lõimitult ainetundides, mis määratletakse õpetaja töökavas, ning erinevaid liiklusolukordi analüüsitakse klassijuhatajatundides.
- (5) Liikluskasvatust koordineerib kooli huvijuht ja kavandab need huvitegevuse aastaplaanis, tehes koostööd klassi- ja aineõpetajatega.
- (6) Jalgratta juhiloa taotlemiseks vajalikud teadmised ja oskused omandavad soovijad tunnivälisel ajal huviringis.

§ 16. Erinevate õppekeelte kasutamine

8. klassis toimub inglise keele õppesuunal geograafia õppimine inglise keeles.

§ 17. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

1) õpikeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;

2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekooolilisi projekte; õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

3) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona;

4) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassiväliselt õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on järgmised:

1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;

2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;

6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

§ 18. Lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused

(1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

(2) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

(3) III kooliastmes korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vm. Loovtöö korraldus on esitatud kooli õppekava lisana ([Lisa 1](#)). Loovtööde teemad ja juhendajad kinnitatakse iga õppeaasta sügisvaheaja alguseks direktori käskkirjaga.

§ 19. Õppe ja kasvatuse korraldus

Õpet võib korraldada mitmel viisil:

- 1) kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel;
- 2) erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas.

§ 20. Õppe ja kasvatuse ajakasutus

(1) Õppe ajakasutuse põhivorm on õppetund. Õppeprotsessi loomulik osa on koduste õppeülesannete täitmine. Õppetegevusena käsitleme ka koolis toimuvaid ühisüritusi ja väljaspool kooli korraldatud õppekäike, õppimist virtuaalses õppekeskkonnas.

(2) Õpilaste nädalakoormus sõltub õppesuuna valikust ja tasemerühmast, kuid ei ületa riiklikus õppekavas sätestatud maksimaalset nädalakoormust (vt tunnijaotusplaani):

(3) Õpilase vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist koolis läbitava õppe osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

§ 21. Hindamine

(1) Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut – anda tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja suunata õpilast edasise haridustee valikule;
- 2) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamiseks;
- 3) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(2) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

(3) Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kolm korda õppeaastas kooli õppekavas kehtestatud korras.

(4) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli hindamise korralduses ([Lisa 2](#)).

(5) Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras ([Lisa 3](#)).

§ 22. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

(1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis või sõnaliste hinnangutega.

(2) Kool korraldab teadmiste ja oskuste hindamiseks kokkuvõtlikke töid eesmärgil:

- Õpetaja saab tagasisidet õpetamise tasemest ja õpilase arengust õppeaasta jooksul;
- Õpilane saab tagasisidet omandatud oskuste ja teadmiste kohta.

Hindamine

- tasemetöö tulemustest teavitamine toimub vastavalt hindamisjuhendile;
- tasemetöö sooritusprotsent ja sõnaline tagasiside kantakse e-päeviku märkustesse igale õpilasele individuaalselt.

Koostamine

- vastava aine komisjon otsustab, kes on tasemetöö koostaja(-d) ja kes vastutab (-vad) töö raskusastme sobivuse eest.

Tasemetööd, üleminekuksam ja loovtöö klassi ja aineti

- I kl – lugemiskontroll, mille viib läbi aineõpetaja sügisel ja kevadel;
- II kl – inglise keel (aluseks õppesuundadesse määramisel);
- III kl – eesti keel (riiklik tasemetöö) ja matemaatika (riiklik tasemetöö);
- VI kl – eesti keel (riiklik tasemetöö), matemaatika (riiklik tasemetöö)
- VIII kl – loovtöö ja üleminekuksam.

§ 23. Hariduslike erivajadustega õpilaste arengu ja õppimise toetamine

(1) Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.

(2) Kui eesti õppekeelega põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane, võib kool õpilase vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel.

(3) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.

(4) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks on loodud kooli tugisüsteem, töö on reglementeeritud „Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise korras“ ([Lisa 4](#)).

(5) Veeriku kooli andekuse toetamise süsteem tugineb Renzulli ja Reisi ülekoolilisel õppekava rikastamise mudelil (*Schoolwide Enrichment Model* (SEM) (Lähemalt: <https://renzullilearning.com>). Kaasavaid ja rikastavaid tegevusi pakutakse kolmel tasemel:

I tase. Üldised rikastavad tegevused õpilaste huvid ja võimete väljaselgitamiseks. I taseme õppekava rikastavatest tegevustest on võimalus osa saada kõikidel õpilastel. Siia kuuluvad huviringid, õppekäigud, projektid, kooliväliste spetsialistide kaasamine õppetegevusse.

II tase. Diferentseeritud õppe rikastamine. Kitsamatele gruppidele suunatud ja spetsiifiliste oskuste ning huvid arendamisega seotud õppetegevused, sh koorilaul (1.-9. klassid), noppeõpe*, tasemerühmad (võõrkeel alates 3. klassist, matemaatika III kooliastme osalemine ainevõistlustel jm.

III tase. Individuaalsed meetmed andekate õpilaste arengu toetamiseks, sh klassikursuse vahele jätmise, individuaalne õppekava jm.

Noppeõpe ehk *pull-out-õpe

Noppeõpe on lühiajaline diferentseeritud õppe rikastamise meede, mille puhul kindlas ainevaldkonnas võimekamad õpilased nopitakse tavatundidest välja õppima teatud ainet/teemat õppekavaga võrreldes laiendatult või süvendatult. Selle eesmärk on arendada õpi- ning enesejuhtimisoskust, hoida õpirõõmu ja -motivatsiooni. Ühtlasi võimaldab noppeõpe pakkuda rikkamat õppimiskogemust, viies kokku sarnaste huvid ning võimetega eakaaslasti.

Noppetundides ei liiguta õppekavast ette, vaid laiendatakse (õpitud teadmisi seotakse uute valdkondadega, kasutatakse uutes situatsioonides) ja süvendatakse (õppimine kõrgemal kompleksuse ja abstraktsuse astmel) tavatunnis õpitavat. Noppeõppe fookuses on probleemilahendusoskuse ja kõrgema taseme mõtlemise arendamine.

Noppeõpe sobib kõrge võimekusega õpilaste toetamiseks juba alates 1. klassist. Veeriku koolis rakendatakse hetkel noppeõpet 1.-4. klassis.

Tunnid toimuvad koolipäeva sees 1-2 korda nädalas. Hetkel on noppeõpe suunatud matemaatikaalasel võimekatele õpilastele.

Noppeõppekursused on lühiajalised, kestes ühest trimestrist kuni ühe poolaastani. Iga uue perioodi alguses moodustatakse uued nopperühmad, mis suurendab erinevate õpilaste võimalusi noppeprogrammides osaleda.

Noppeõpperühmadesse valitakse õpilased õpetajate soovitude ning teemapõhiste võimekustestide alusel. Võimekustestid on koostatud rahvusvaheliselt kasutusel olevate testide (HAST, CogAT, SAGES jt) baasil ning arvestades algava perioodi eeldatavaid õpitulemusi. Õpetajad annavad oma hinnangu õpilaste matemaatikaalase võimekuse kohta Renzulli skaalal (<https://www.teaduskool.ut.ee/et/renzulli-skaalad>).

Osalejate arv võib lähtuvalt õpilaste võimekusest olla kõikuv, kuid mitte üle 12 õpilase. Vastasel korral ei ole võimalik tagada kõikidele osalejatele juhendaja individuaalset tähelepanu. Et nopperühm saaks tegutseda efektiivselt, on kriitilise tähtsusega, et osalevate õpilaste võimekus ja oskused oleksid võimalikud ühtlased. Erineva võimekusega rühmas tekib kiiresti tavaklassile sarnane olukord, kus töötempo langeb ning juhendaja tähelepanu koondub mahajääjatele. Samuti on enesetõhususe uuringud näidanud, et uus sotsiaalne võrdlussituatsioon (ootamatu mahajääja rolli sattumine) mõjutab õpilaste enesetõhususe hinnangut negatiivselt (*Big-Fish-Little-Pond-effect*, Marsh, 1987).

Testide toimumisest ja õpilase valimisest nopperühma teavitatakse lapsevanemaid Stuudiumi teel. Nopperühmas osalemine on vabatahtlik.

Noppeõppe raames tehtud tööd ei mõjuta trimestrihinnet.

§ 24. Järgmisse klassi üleviimine

(1) Trimestrihinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

(2) Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt õpiabirühm, kohustuslik konsultatsioon, täiendav õppetöö jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

(3) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle aineõpetaja põhjendatud ettepanekul, otsuse teeb enne õppeperioodi lõppu õppenõukogu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

(4) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

(5) Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

(6) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

(7) Lõikes 1 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajaks.

§ 25. Põhikooli lõpetamine

(1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“ ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele või eesti keele teise keelena eksami, matemaatikaeksami ja ühe eksami omal valikul ning kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö.

(2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

(4) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal koostatud koolieksamina.

§ 26. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

(1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Koolis tagatakse õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde.

(2) Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

(3) Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

(4) Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri algul.

(5) Kool korraldab üks kord aastas lastevanemate üldkoosoleku, koolilõpetajatele ja nende vanematele infopäeva edasiõppimisvõimaluste kohta ja eelkooli laste vanematele kooli tutvustava päeva.

(6) Klassijuhatajatel on kohustus viia iga õpilase ja tema vanema(te)ga vähemalt 1 kord aastas läbi arenguveestlus.

§ 27. Karjääriteenuste korraldus

Karjääriõpetus toimub läbiva teemana ainetundides, klassijuhatajatundides ja huviringide kaudu. Tööd koordineerib kooli huvijuht.

§ 28. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

(1) Töökava on õppetegevuse planeerimise vahend. See tagab õppeprotsessi tegevuste eesmärgistatuse. Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse. Töökava koostamise ning rakendamise saab aineõpetaja endale suuremad õigused, aga ka suurema vastutuse õpilaste ja nende vanemate ees.

(2) Aineõpetaja koostab töökava kooli õppekava alusel, arvestades klassi omapära ja suundumusi, kooli õppekava ja eripära, õpilaste vaimseid ja materiaalseid ressursse.

- (3) Aineõpetajate töökavad konkretiseerivad kooli ainekavasid.
- (4) Õppeprotsessi planeerides teeb õpetaja koostööd teiste õpetajatega, et tagada aineülestes pädevuste kujunemine.
- (5) Töökavad on vormistatud trimestrite kaupa kalenderplaanina.
- (6) Töökavas on näidatud oodatavad õpitulemused, nende käsitlemiseks vajalik õppesisu ja õppematerjal ning hindamise aeg ja vorm.
- (7) Õpetaja planeerib töökavasse ka ainekava toetavad õppekäigud.
- (8) Töökavad on kõikidele kooli pedagoogidele kättesaadavad kooli serveris.

§ 29. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava kinnitab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Õppekava uuendamise ettepanekud edastatakse kooli juhtkonnale ainekomisjonide või töörühmade juhtide kaudu. Muudatusettepanekud vaadatakse üle õppeaasta lõpul juhtkonna nõupidamisel.